

2. СП означають надходження додаткових коштів для вкладання капіталу в економіку України й зумовлюють позитивні тенденції економічного росту.

3. СП сприяють залученню сучасних, новітніх технологій, ноу-хау у сфері менеджменту та маркетингу, а також створенню нових та збереженню існуючих робочих місць.

4. Іноземний партнер залучається до економічного життя країни. Він зацікавлений у як найвищій продуктивності та рентабельності капіталовкладень. Завдяки перспективним чи ретроспективним зв'язкам з'являються важливі імпульси для вітчизняного виробництва.

5. СП стимулюють інтеграцію в систему міжнародного поділу праці. Завдяки цьому вони сприяють підвищенню конкурентоспроможності й створюють для партнера з України трамплін для експорту.

Специфічною особливістю підприємств є те, що вони виникають на технологічній основі, тобто іноземний партнер надає нову технологію та часткове її забезпечення. СП в цьому плані мають певні переваги у порівнянні з іншими комплексними формами кооперації: передача патентів, ліцензій, «ноу-хау» тощо. Вони забезпечують більш швидке запровадження нової технології у виробництво, дозволяють гнучко регулювати передачу технологій, гарантують жорсткий контроль за використанням економічних ресурсів.

Безперечно, будь-яке явище має свої плюси та мінуси. створення загальноприйнятих, правових та інституційних умов для інвестування, є передумовою успішного створення та функціонування підприємств з часткою іноземного капіталу. При реалізації проектів, що відповідають державним пріоритетам, в основу покладено застосування певних пільг та спрощення загальних умов інвестування. Оптимальне використання іноземного капіталу дозволить поліпшити інвестиційний клімат і призведе до раціоналізації інвестиційного середовища та сприятиме економічному зростанню країни.

Список використаних джерел

1. Мартинюк В. М. Забезпечення конкурентоспроможності продукції шляхом здійснення інноваційно-інвестиційної діяльності / В. М. Мартинюк // Економіка: проблеми теорії та практики. – 2005. – Вип. 207. – С. 441-448.

3. Худавердієва В. А. Стратегія залучення іноземних інвестицій в економіку України // Фінанси України. – 2010. – № 6. – с. 62-71.

2. Яремко І.Й. Управління капіталом підприємства: економічний і фінансовий інструментарій: монографія / І. Й. Яремко. Львів: Вид-во «Каменярь», 2006. – 176 с.

УДК 339.657.005.5.

Шульгач Лілія

*студентка гр. ОА 31 спец. 071 «Облік і оподаткування»
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
Науковий керівник: Фатенок-Ткачук А. О., к.е.н.,
доцент кафедри обліку і аудиту*

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ РЕЗЕРВУ ВІДПУСТОК

Усі підприємства повинні створювати резерв під відпускні, адже згідно зі ст. 45 Конституції України кожен, хто працює, має право на відпочинок. Це право забезпечується наданням днів щотижневого відпочинку, а також оплачуваної щорічної відпустки. Мінімальна тривалість оплачуваної щорічної відпустки визначається законом. Право на відпустки забезпечується гарантованим наданням відпустки визначеної тривалості із збереженням на її період місця роботи (посади) і заробітної плати [1].

Резерви на виплату створюються для того, щоб своєчасно і рівномірно розподілити майбутні витрати саме на оплату відпусток працівникам протягом року. Ці процеси

створення регулюються відповідними національними стандартами бухгалтерського обліку. Основні з них:

- П(С)БО 11 «Зобов'язання». Згідно з п. 4 цього документа, забезпечення - це зобов'язання з невизначеною сумою або часом погашення на дату балансу. Пунктом 17 цього положення визначено, що кошти, які резервуються, мають цільове призначення, тобто повинні використовуватись для відшкодування лише тих витрат, для покриття яких створено відповідне забезпечення. Забезпечення створюється для відшкодування наступних (майбутніх) операційних витрат на виплату відпускних працівникам [2].

- П(С)БО 26 «Виплати працівникам»: «Виплати за невідпрацьований час, що підлягають накопиченню, визнаються зобов'язанням через створення забезпечення у звітному періоді» [3].

Проте існують винятки, для яких створення резерву не є обов'язковим, згідно пункту 8 П(С)БО 25 окремі суб'єкти малого підприємництва можуть не створювати забезпечення наступних витрат і платежів, а визнають відповідні витрати у періоді їх фактичного понесення. Такими суб'єктами є :

- суб'єкти малого підприємництва - юридичні особи, які ведуть спрощений бухгалтерський облік доходів та витрат відповідно до податкового законодавства;

- суб'єкти малого підприємництва - юридичні особи, що відповідають критеріям мікропідприємництва [4].

У бухгалтерському обліку є синтетичний рахунок 47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів», на якому формується інформація про рух коштів, які за рішенням підприємства резервуються для забезпечення майбутніх витрат і платежів і включення їх до витрат поточного періоду. На субрахунку 471 "Забезпечення виплат відпусток" ведеться облік руху та залишків коштів на оплату чергових відпусток працівникам. Сума забезпечення визначається щомісячно як добуток фактично нарахованої заробітної плати працівникам і відсотку, обчисленого як відношення річної планової суми на оплату відпусток до загального планового фонду оплати праці. На цьому субрахунку також узагальнюється інформація про забезпечення обов'язкових відрахувань (зборів) від забезпечення виплат відпусток на збори на обов'язкове державне пенсійне страхування, на обов'язкове соціальне страхування, на обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття тощо [5].

Зважаючи на те, що створені резерви відпусток згідно П(С)БО 11 визнаються витратами, то зазвичай їх відображають за допомогою кориспонденції : Дт 23, 91 – Кт 471.

Варто зауважити, що на думку Міністерства витрати, пов'язані з оплатою відпусток та забезпеченням виплат відпусток, необхідно відображати у складі витрат операційної діяльності залежно від того, якій групі працівників їх нараховують. На основі цього резерв відпусток слід нараховувати окремо для кожної групи працівників. Для цього потрібно розділити працівників на групи залежно від їх функціональних обов'язків, тобто виділити осіб, зарплату яких відображають на рахунках 15, 23, 91, 93 і субрахунку 949, і нараховувати резерв відпусток окремо для кожної із зазначених груп.

Сума забезпечення на виплату відпусток визначається щомісяця за допомогою відповідної формули (згідно пункт 14 П(С)БО 11):

Резерв = $ЗП_{міс} \times K_{ЄСВ} \times K_{резерв}$, де: $ЗП_{міс}$ - фактичний фонд оплати праці за поточний місяць; $K_{ЄСВ}$ - коефіцієнт нарахування ЄСВ, який визначають за формулою: $(100\% + \text{ставка нарахування ЄСВ}) : 100\%$; $K_{резерв}$ - коефіцієнт резервування.

Також важливим фактором є те, що забезпечення - це зобов'язання з невизначеною сумою, тому періодично, на дату балансу, його необхідно переглядати й коригувати в бік збільшення чи зменшення (п. 18 П(С)БО 11). Відповідно створена формула:

Скоригований резерв = $ЗП_{квартал} \times K_{ЄСВ} \times K_{резерв}$, де: $ЗП_{квартал}$ - фактичний фонд оплати праці за квартал; $K_{ЄСВ}$ - коефіцієнт нарахування ЄСВ, який визначають за формулою: $(100\% + \text{ставка нарахування ЄСВ}) : 100\%$.

Важливим аспектом при розрахунку резервів є те, що ЄСВ-коефіцієнт (а відповідно, і суму резерву відпусток) слід розраховувати окремо для працівників з інвалідністю, для яких діє пільгова ставка ЄСВ у розмірі 8,41 %, і для інших працівників, за якими ЄСВ нараховують за загальною ставкою 22 %.

Отже для того, щоб підприємство нормально функціонувало необхідно правильно і своєчасно створювати резерви, адже Якщо ж підприємство не створює резервів, це може бути розцінено як порушення встановленого порядку ведення бухгалтерського обліку та внесення неправдивих даних до фінансової звітності, що є підставою для накладення адмінштрафу.

Список використаних джерел

1. Конституція України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/Z960254K?an=1>. Курсові різниці і облікова політика [Електронний ресурс] // №9 – Режим доступу до ресурсу: <https://ibuh.info/kursovi-riznici-oblikova-politika..>
2. Наказ Міністерства фінансів України "Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання" від 31.01.2000 р. № 20 Редакція: 18.03.2014 р.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 "Виплати працівникам". // Офіційний вісник України. – 2003.
4. «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку» [Електронний ресурс]. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://medoc.ua/uk/blog/zmini-do-psbo-25-sproshhenogo-planu-rahunkiv-instrukci-pro-buhoblik>.
5. Рахунок 47 "Забезпечення майбутніх витрат і платежів" [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://studentbooks.com.ua/content/view/657/35/1/4/>.

УДК 330.657.005.5

Юрчук Віктор

*студент гр. ОА 61м спец. 071 «Облік і оподаткування»,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник: Фатенок-Ткачук А. О., к.е.н.,
доцент кафедри обліку і аудиту*

ОБЛІКОВІ ПРОЦЕДУРИ ТА ІНСТРУМЕНТИ В УПРАВЛІННІ ПРОЕКТАМИ

У сучасних умовах світового соціально-економічного розвитку особливо важливим стало інформаційне забезпечення процесу управління, що полягає в отриманні й обробці інформації, необхідної для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Планування проектів у поєднанні з процесами регулювання й контролю впровадження утворюють процес управління проектами. Світовий досвід свідчить, що управління проектами стало загальним стандартом поведінки у практичній діяльності усіх успішно діючих підприємств, тому обліково-аналітичне забезпечення цього процесу заслуговує уваги.

Обліково-аналітична інформація є основним джерелом інформаційного забезпечення у реалізації проекту та управлінні ним. Проте у період поглиблення ринкових відносин та глобалізаційних процесів розширюється коло проблем, які повинні вирішувати бухгалтерський облік та економічний аналіз. Швидкий розвиток науки і техніки, впровадження інноваційних технологій та поява нових організаційних форм виробництва спричинюють ускладнення управління, тому виникає першочергова потреба удосконалення системи інформаційного забезпечення, яке дасть змогу підвищити якість облікової та аналітичної інформації, її обробки та зберігання, що є невідмінною умовою для ефективного управління проектами підприємств.

Бухгалтерська інформація має дати відповідь на такі запитання:

- як спланувати та скоординувати реалізацію проекту;
- як залучити кошти із зовнішніх джерел фінансування для реалізації проекту;
- як краще розпорядитись власними коштами;